

WIEZIENNICTWA POLSKIEGO

MIESIĘCZNIK POŚWIĘCONY ZAGADNIENIOM KRYMINOLOGICZNYM, PENITENCJARNYM I KULTURALNO-OŚWIATOWYM, WYDAWANY PRZEZ KASĘ WZAJEMNEJ POMOCY FUNKCJONARJUSZÓW STRAŻY WIEZIENNEJ.

Nr. 4 (13).

WARSZAWA — KWIECIEŃ 1934.

Rok II.

Treść Numeru: *Doc. Dr. Leon Rabinowicz* — Zażalenia więźniów. *Stanisław Sokółowski Insp. S. W.* — Odprawa naczelników więzień w Departamencie Karnym Min. Sprawiedliwości. Uroczystości w dniu Imienia Pierwszego Marszałka Polski *Józefa Piłsudskiego*. Kronika. Z działalności Kasy Wzajemnej Pomocy Funkcjonariuszów Straży Więziennej.

Z uroczystości imieninowych Pierwszego Marszałka Polski — *Józefa Piłsudskiego*.

Tadeusz Krychowski Dyrektor Departamentu Karnego i Główny Inspektor Straży Więziennej dokonuje przeglądu Kompanji Honorowej przed jej wymarszem do Belwederu.

P
R
Z
E
G
L
A
D

Doc. Dr. Leon Rabinowicz.

ZAŻALENIA WIĘŹNIÓW.

Przysługujące więźniom prawo do wnoszenia zażaleń jest nie tylko jednym z głównych problemów kompleksu zagadnień, związanych z ładem i porządkiem więziennym, ale równocześnie jest też miernikiem osobistych praw więźnia. Nie trzeba bowiem zapominać, że prawo, nawet karząc jednostkę i wyłączając ją z ram życia społecznego, nie przestaje czuwać nad nią i bronić jej praw ludzkich. I tak jak w procesie dochodzenia i śledztwa bronią jednostki odpowiednie instytucje Kodeksu Postępowania Karnego, tak jak w procesie orzekania kary — broni ją szczegółowo wypracowana dogmatyka Kodeksu Karnego przed dowolnością orzeczenia sędziowskiego, podobnie w procesie wykonania kary ustawa zabezpiecza prawa jednostki między innymi przez udzielenie jej możliwości wnoszenia zażaleń.

Jest bowiem rzeczą jasną, że ta sama orzeczona kara może być zupełnie inną, wówczas gdy jest wykonywana przez rozmaite władze więzienne: jedne z nich mogą ją wykonać niezwykle ostro, inne zaś z nadmierną łagodnością. Sędzia orzeka do pewnego stopnia tylko *formę* kary, od władzy więziennej zaś — zależy w dużej mierze jej *treść*. Dlatego też ustawa, oddając los więźnia w ręce administracji więziennej, ustanawia nie tylko rozliczne jego obowiązki, ale przyznaje mu również i prawa. Udzielenie mu tych praw nie jest jednoznaczne z okazaniem słabości wobec więźnia, ustępstwem na jego rzecz: jest to poprostu *unormowanie prawne postępowania wykonawczego*, mające na celu ustalenie „złotego środka” w wykonaniu kary przez wyłączenie zbyt daleko posuniętej ostrości i surowości. Trzeba pamiętać, że *postępowanie wykonawcze jest stosunkiem prawnym* jednostki i władz publicznych i jako taki musi być zawsze rozpatrywany.

Słusznie tedy Regulamin Więzienny poświęca kwestji zażaleń osobny rozdział, rozdział VII działu III-go, ustalającego przepisy porządkowe; oprócz dwóch paragrafów tego rozdziału, §§ 117 i 118, kwestja zażaleń unormowana jest również przez §§ 167 i 172. Kwestja zażaleń więźniów nastęrcza mnóstwo problemów i trudności; postaramy się omówić najważniejsze z nich przez ujęcie czternastu zagadnień, nasuwających się przedewszystkiem w tej nad wyraz ważnej dziedzinie.

I zagadnienie: czy regulamin więzienny winien wyliczyć przypadki, w których więzień ma prawo wnoszenia zażaleń, czy też ograniczyć się do reguły ogólnej? Włoski Regulamin Więzienny z roku 1931 wylicza tylko dwa przypadki, w których więzień ma prawo to uczynić: a) w sprawie wynagrodzenia, wyznaczonego za jego pracę b) gdy po upływie terminu kary więzień, będąc chory, prosi o zatrzymanie go w zakładzie; musi on wówczasłożyć na swe utrzymanie i może zażalić się w sprawie wysokości kosztów utrzymania, wyznaczonych przez władzę więzienia (Art. 4, lit. „l” i „m”).

Włoski Regulamin wylicza tylko te dwa przypadki w których więzień ma prawo się zażalić; czy więc w innych nie ma tego prawa? Prawdopodobieństwo przemawia za tem, że i w innych posiada to prawo; *de jure* jednak go nie posiada a jest to poważnym błędem w redakcji Regulaminu włoskiego. W przeciwieństwie do włoskiego, Regulamin polski ogranicza się do ogólnej formuły i nie wylicza poszczególnych przypadków; § 117 ustala: „Więźniom służy prawo wnoszenia próśb i zażaleń ustnie lub na piśmie.” System ogólnej formuły jest znacznie lepszy i rozwiązanie polskiego Regulaminu więziennego należy uważać za doskonałe.

II zagadnienie: czy prawo więźnia do wnoszenia zażaleń jest nieograniczone? § 117 Regulaminu nie wypowiada się w tym względzie. Należy interpretować to prawo w sensie *ograniczonym*, to znaczy, że więzień ma prawo do wnoszenia zażaleń tylko odnośnie do *środków jego dotyczących*. Tak też ustanawiał niemiecki Projekt Kodeksu Wykonawczego z roku 1927, § 213.

III zagadnienie: czy więzień może wnosić zażalenie w sprawie wszystkich środków jego dotyczących? Są tu możliwe dwa rozwiązania: więzień może się zażalić a) w sprawie wszystkich środków jego dotyczących b) tylko w sprawie *ważnych* środków jego dotyczących, z pominięciem spraw drobniejszych. Ponieważ § 117 nie wypowiada się w tym względzie, należy przyjąć pierwsze rozwiązanie: więzień ma prawo żalić się w sprawie wszystkich środków jego dotyczących, bez względu na ich ważność lub znaczenie.

IV zagadnienie: czy więzień musi wnieść zażalenie osobiście? § 117 w części II, ustala, że więzień nie może wnieść zażalenia w imieniu ogółu lub pewnej grupy więźniów; ale czy więzień może wnieść zażalenie w imieniu innego więźnia, np. nieśmiałego lub nie mającego odwagi to uczynić? Wobec milczenia regulaminu w tym względzie, możliwe są dwa rozwiązania: a) więzień ma prawo wnieść zażalenie w imieniu kolegi b) więzień nie ma tego prawa. Ponieważ wyżej ustaliliśmy, że więzień ma prawo zażalić się jedynie w sprawie środków jego dotyczących, jasne jest, że może wnieść zażalenie jedynie w swojej sprawie.

V zagadnienie: czy więźniowie mają prawo składać wspólne zażalenia? § 117 w części II nie przyznaje im tych praw; jest to rozwiązanie słuszne, gdyż wspólne zażalenia przeradzają się często w rokosze, w każdym zaś razie wiodą umyślnie do buntu.

VI zagadnienie: czy więzień może wnosić lub pisać zażalenie w obecności innych więźniów? Na przykład jeśli czterech więźniów jest umieszczonych w jednej celi, czy pozwolić, aby jeden z nich układał swe zażalenie w obecności trzech pozostałych? Na tym punkcie administracja więzienna powinna być kategoryczna: nigdy nie zezwolić, aby więzień pisał lub wnosił swe zażalenie w obecności innych, gdyż działa to na nich zaraźliwie i sęczy zarzewie buntu nawet w umysłach tych więźniów, którzy się do tego nie skłaniają. Jeżeli cze-

rech więźniów przebywa w jednej celi, to należy więźnia, piszącego zażalenie, przeprowadzić do osobnej pojedynczej celi.

VII *zagadnienie*: czy ograniczyć zażalenia więźniów pod względem ich rozmiaru, długości? Regulaminy niektórych państw Rzeszy (Prusy, Hamburg) przeznaczają na zażalenia jedynie jeden arkusz to jest dwie stronicy, podczas gdy Regulaminy innych państw (Saksonja) nie wprowadzają ograniczeń. Polski Regulamin nie wypowiada się w tym względzie, czyli że nie wprowadza żadnych ograniczeń. Naszem zdaniem jeden arkusz powinien wystarczyć; w wyjątkowych jedynie przypadkach władza więzienna może zezwolić na większy rozmiar zażeń.

VIII *zagadnienie*: czy więzień ma wnosić zażalenie ustnie, czy piśmiennie? § 117 uznaje oba sposoby. Rzecz jasna, że w obrębie zakładu więzień będzie wnosił zażalenie ustnie, poza obrębem — na piśmie. W przypadku, gdy w redagowaniu więzień nie może sobie dać rady, dozorca winien mu pomóc; ustala to § 118 w części IV.

IX *zagadnienie*: co władza więzienna ma czynić, gdy pisemne zażalenie więźnia okazuje się niezrozumiałe? Naprzykład gdy pochodzi od zdeklarowanego psychopaty, więźnia, któremu się zdaje, że go wszyscy prześladują (manja prześladowcza?) Są tu możliwe dwa rozwiązania: a) naczelnik więzienia pozostawia takie pismo bez biegu, (po powzięciu rady lekarza zakładowego), i załącza je do aktów więźnia b) naczelnik więzienia nadaje zażaleniu bieg, dołączając jedynie własne uwagi o osobie więźnia i oświetlając motywy, które kierowały więźniem przy pisaniu zażalenia. Należy się przychylić do drugiego rozwiązania, zgodnego zresztą z § 118, części II. Cóż jednak ma uczynić naczelnik więzienia, gdy więzień ponawia swe zażalenie? Wówczas może pozostawić pismo bez biegu, o ile a) nie wymienia ono nowych faktów b) i o ile władze apelacyjne odrzuciły poprzednie zażalenie.

X *zagadnienie*: czy więzień może używać w zażaleniu zwrotów obraźliwych dla władz lub nieprzyzwoitych? § 118 części I słusznie zaznacza, że podobne zażalenia mają pozostać bez biegu, przy czem naczelnik więzienia zawiadamia więźnia o tej decyzji.

XI *zagadnienie*: w jakim terminie może więzień wnosić zażalenie? Są tu możliwe dwa rozwiązania a) termin jest nieograniczony, to jest więzień może wnieść zażalenie nawet po kilku miesiącach lub po kilku latach od czasu, gdy nastąpiło wydarzenie, które jest dla więźnia powodem do zażalenia b) termin jest ograniczony, to znaczy, że więzień musi złożyć zażalenie w obrębie pewnego czasu inaczej traci prawo do zażalenia. Regulamin Więzienny nie wypowiada się wogóle w tym względzie, termin jest zatem nieograniczony. Naszem zdaniem należy ustalić termin ograniczony: więzień ma prawo wnosić zażalenie jedynie w czasokresie dwóch tygodni po wydarzeniu stanowiącem powód

zażalenia. Termin ten uzasadnia się swą praktycznością, logiką i celowością. Regulaminy innych państw wprowadzają termin ograniczony: naprzykład Regulamin włoski ogranicza termin do 5 dni, Regulamin wirtemberski — do dwóch tygodni, turyngijski — do miesiąca.

XII *zagadnienie* do kogo więzień może wnieść zażalenie? Regulamin włoski kieruje zażalenia więźnia do specyficznej jurysdykcji: sędziego nadzorczego (giudice di sorveglianza) (Art. 5); więzień ma prawo również wnieść zażalenie do Dyrektora Departamentu Karnego, do szefów prokuratury i do Szefa Rządu (il Capo di Governo) (Art. 90). Czechosłowacki Projekt Kodeksu Karnego wypowiada się za stworzeniem specjalnej jurysdykcji przy każdym sądzie okręgowym. Polski Regulamin więzienny ustala trzy instancje: władze więzienne, sądowe lub prokuratorskie (§ 117) przyczem w przypadku zażalenia przeciwko karze dyscyplinarnej, więzień może się zwrócić wprost do prokuratora, oczywiście składając skargę na ręce naczelnika więzienia. (§ 172)

XIII *zagadnienie*: czy zażalenie wstrzymuje wykonanie kary dyscyplinarnej? Niemiecki Projekt Kodeksu Wykonawczego z roku 1927 wprowadzał swoistą zasadę, że zażalenie nie wstrzymuje wykonania kary, lecz naczelnik więzienia może ją wstrzymać, o ile nie sprzeciwia się to wymogom ładu i bezpieczeństwa zakładu. § 172 Regulaminu ustanawia jedynie że „zażalenie nie wstrzymuje wykonania kary“, nie udzielając naczelnikowi więzienia władzy dyskrecjonalnej.

XIV *zagadnienie*: czy świadomie kłamliwe lub obraźliwe zażalenia mają być karane? Rzecz jasna, że powinny być uważane za nowe przekroczenie i odpowiednio karane. Regulamin włoski (Art. 164, Nr 10) ustanawia tu jedną tylko karę: celę o chlebie i wodzie od 3 do 15 dni. Jest to kara surowa i nieindywidualizowana. Regulamin polski uwzględnia w znacznie większej mierze wymogi rzeczywistości penitencjarnej i konieczność indywidualizacji, wprowadzając za nieuzasadnione zażalenie „możliwość wyboru jednej z siedmiu kar, wyszczególnionych w § 165, w p. p. „h — j“. (od zmniejszenia porcji żywnościowej na czas do 2 tygodni — do przeniesienia więźnia do więzienia izolacyjnego.)

Oto najważniejsze problemy, nasuwające się w kwestji zażeń więźniów. Rzecz jasna, że przyznanie więźniom prawa do zażeń jest jedynie przyznaniem prawa do *słusznych* zażeń i wszelkie nadużycia tego prawa ze strony więźniów winny być surowo karane. Z drugiej jednak strony instytucja zażeń więźniów winna być w ten sposób rozbudowana, aby nie pozostała tylko na papierze i aby stanowiła rzeczywistą ochronę praw jednostki; na tym odcinku wyłaniają się zupełnie nowe zagadnienia, których nietylko rozwiązanie ale nawet oświetlenie wykracza poza ramy niniejszego artykułu.

Odprawa Naczelników Więzień w Departamencie Karnym Ministerstwa Sprawiedliwości.

Następnego dnia po Walnem Zgromadzeniu Delegatów Kasy Wzajemnej Pomocy, które odbyło się dnia 5 kwietnia w lokalu Szkoły dla niższych funkcjonariuszów Straży, odbyła się w tejże samej sali Odprawa Naczelników więzień.

O celu odprawy powiedział na wstępie w swoim inauguracyjnym przemówieniu Pan Dyrektor Dep. i Główny Inspektor Straży Więziennej - Tadeusz Krychowski. „Wzajemne porozumienie się i wyjaśnienie sobie wzajemne, ze strony Dep. Kar. postulatów i życzeń, jakie Kierownicy poszczególnych działów mają w sprawach służbowych do Naczelników więzień, ze względu na dobro służby, szybkie załatwianie spraw i normalny ich bieg; ze strony Naczelników więzień — mówił Pan Dyrektor — jest to sposobność podania swoich bolączek i próśb do wiadomości Władzy Zwierzchniej, która je życzliwie rozpatrzy i w miarę możliwości przychylnie załatwi.

Zarządziłem Odprawę — dążąc w pierwszej linii do jaknajszybszego usprawnienia funkcjonowania całego aparatu, a przede wszystkim administracji więzień”.

Na program Odprawy złożyła się część pierwsza, teoretyczna, i część druga — praktyczna, zawierająca w zakończeniu swoim dyskusję, w której wzięli udział naczelnicy więzień.

W części teoretycznej dłuższy referat wygłosił Doc. Dr. Rabinowicz na temat: „Nowoczesne prądy w polityce penitencjarnej“.

Referent omówił szczegółowo trzy podstawowe tworzywa materiału penitencjarnego a mianowicie problem: 1) więźniów, 2) więzień i zakładów karnych i 3) problem aparatu penitencjarnego i personelu więziennego, rozwinął i przedstawił ich znaczenie i rolę w nowoczesnej teorii i praktyce więziennoznawczej.

Skolei w części praktycznej zabrał pierwszy głos Naczelny Lekarz więzień Dr. H. Jankowski i szczegółowo omówił dwie sprawy: stan obecny prac komisji do badań kryminalno-biologicznych, która w pierwszej linii rozpatruje i bada nadesłane przez więzienia wypełnione „Wstępne kwestjonariusze”, przyczem poddał rzeczowej krytyce pracę, jaką wykonały więzienia przy wypełnianiu wymienionych kwestjonariuszy, wskazał usterki i braki oraz podkreślił zalety. Następnie omówił obecny stan sanitarny więzień i ważniejsze zagadnienia z nim związane, podał fachowe rady i wskazówki, jak drobne niedomagania i braki usunąć.

Następnie ważniejsze postulaty Wydziału Pracy Więźniów omówił Naczelnik tego Wydziału K. Mauersberger, a życzenia Wydziału Administracji Więzień Radca S. Rajowski, wreszcie Radca Doc. Z. Bugajski w dłuższym przemówieniu przedstawił problem zatrudnienia więźniów niepełnoletnich w kolonjach rolnych i zakładach rzemieślniczych które

to zagadnienie wysuwa się obecnie na plan pierwszy prac Dep. Karnego w jego trosce o poprawę tej niezepsutej jeszcze zupełnie kategorii więźniów, jako zresztą jedno z ważnych posunięć w nieustannej walce z recydywą.

Po przerwie postulaty Referatu Osobowego omówił Wiceprezes S. O. A. Chrościcki, a Wiceprokurator S. A. J. Sztumpf mówił na temat ogólnych zadań i obowiązków Straży Więziennej. „Jeżeli chodzi o więźnia, o wykonanie nad nim kary — ale zarazem i o jego poprawę, to funkcjonariusza więziennego — mówił Wiceprokurator Sztumpf obowiązuje nie tylko stosowanie odnośnych przepisów regulaminu więziennego, wykazanie energii i rozumnej inicjatywy, ale i odpowiednie humanitarne podejście do więźnia, nieustanny wpływ i działanie wychowawcze w stosunku do niego, gdyż każdy przestępca jest człowiekiem. Jeżeli zaś chodzi o funkcjonariusza więziennego jako pracownika państwowego i członka Korpusu Straży Więziennej, to funkcjonariusza tego obowiązuje oprócz posiadania dobrego przygotowania fachowego, jeszcze, i to w pierwszej linii, posiadanie wysokich walorów moralnych, zrozumienie i realizowanie w każdej chwili i okoliczności nakazów karności i dyscypliny. Honor munduru, obowiązek poszanowania munduru w poczuciu zaszczytu należenia do szeregów Straży Więziennej — oto zasada i dewiza funkcjonariusza więziennego.

Na przełożonych prócz tego ciąży jeszcze obowiązek stałego i systematycznego wychowywania podwładnego sobie personelu więziennego. Jeżeli te postulaty zostaną spełnione, jeżeli ten niejako kodeks honorowy funkcjonariuszów Straży zostanie w czyn i w życie wprowadzony, wtedy w przyszłości i społeczeństwo uzna i zrozumie trudną pracę więziennika i otoczy go należnym poszanowaniem”.

Po dyskusji i udzieleniu szeregu odpowiedzi i wyjaśnień na poszczególne pytania naczelników więzień, Pan Dyrektor Krychowski, zamykając Odprawę Naczelników, podsumowawszy poruszone w referatach problemy i postulaty, jeszcze raz podkreślił wyrażaną w swoim inauguracyjnym Rozkazie więziennictwa wolę energicznego kontynuowania wszystkich prac, związanych z reformą więziennictwa i oparciu go na nowoczesnych podstawach naukowych, a następnie powiedział jasno, czego będzie wymagać od swoich podwładnych. „W pierwszym rzędzie wyteżonej i solidnej pracy — rzucam hasło pracy! — powiedział Pan Dyrektor — chcę widzieć naczelnika więzienia nie w jego gabinecie za biurkiem, ale w sali więziennej, na oddziałach, w kuchni, warsztatach i salach szkolnych. Musi on stać się wychowawcą podwładnych mu funkcjonariuszów Straży i wzorem dla nich. Przeszedłem w wiarą, że na tym trudnym posterunku dużo zrobię w nadziei, że w Panach znajdę współpracowników. Pracę szanuję i poważam i dla tych

— wszystko zrobię i pomogę, ale dla innych będę bezwzględny choć sprawiedliwy. Mam niepłonną nadzieję — zakończył Pan Dyrektor — że słowa moje znajdą u Panów właściwe zrozumienie i należyty oddźwięk, że pracować będziemy razem wydatnie dla wspólnego nam wszystkim celu i idei. Życzę Panom dobrych wyników w tej pracy dla dobra Państwa.”

* * *

W godzinach popołudniowych Naczelnicy więzień zebrałi się w więzieniu przy ul. Daniłowiczowskiej, gdzie odbył się pokaz stosowania i działania środka dezynfekcyjnego „Pinezynu”, demonstrowanego przez inż. Pańskiego.

Stanisław Sokołowski inspektor Str. Więz.

Uroczystości w dniu Imienin Pierwszego Marszałka Polski JÓZEFA PIŁSUDSKIEGO

Straż Więzienna w hołdzie Marszałkowi

Rok rocznie, już w przeddzień Imienin Marszałka Józefa Piłsudskiego, Warszawa przybiera niezwykle odświętny wygląd i uroczysty charakter. Miasto nabiera olśniewającej piękności, stroi się w biało-czerwone flagi, zielen, insygnia państwowe i portrety Wodza Narodu.

Delegacje, zrzeszenia, organizacje, związki z całego kraju spieszą do Belwederu złożyć hołd Temu, który „Ojczyźnie świetność przywrócił, nauczył słabość łamać, siły pomnażać”.

Już o godz. 16-tej 30 Kompanja Szkoły dla niższych funkcjonarjuszów Straży Więziennej wraz z Orkiestrą, powiększona przez szeregi wolnych od służby funkcjonarjuszów więzień warszawskich, wyżsi funkcjonarjusze Straży oraz słuchacze Szkoły dla wyższych funkcjonarjuszów zgromadzili się na dziedzińcu więzienia na Dzielnej. W chwilę potem — orkiestra zagrała Hymn Narodowy, Kompanja szkolna sprezentowała broń — Pan Dyrektor Departamentu Karnego a zarazem Główny Inspektor Straży Więziennej, Tadeusz Krychowski odebrał raport od Dowódcy Kompanji, a Inspektor H. Wapniarski odczytał okolicznościowy Rozkaz Wewnętrzny Więziennictwa № 82.

Po raporcie Kompanja szkolna, poprzedzona oddziałem z pochodniami, przy dźwiękach orkiestry pomaszerowała do Belwederu.

Po odejściu Policji, na dziedzińcu belwederki, jasny od światła iluminacyjnych i reflektorów, wkroczyły nasze oddziały. Pan Dyrektor Departamentu i Główny Inspektor Straży w towarzystwie Inspektora Wapniarskiego zgłosił w Adjutanturze przybycie Kompanji i Delegacji Funkcjonarjuszów Straży Więziennej celem złożenia hołdu i życzeń Wodzowi Narodu, wpisując się równocześnie do specjalnie na ten cel wyłożonej Księgi pamiątkowej, do której wpisali się również delegaci: inspektorowie Rudnicki, Skibiński i nadkomisarze Jankowski i Ficke.

Po wyjściu z Adjutantury — padły słowa komendy. Orkiestra zagrała Hymn Narodowy, Kompanja szkolna sprezentowała broń, — Dyrektor Departamentu i Główny Inspektor Straży przyjął raport od Dowódcy Kompanji i dokonał przeglądu oddziału.

Po odegraniu kilku utworów przez orkiestrę funkcjonarjuszów Straży, przemówił Pan Dyrektor Krychowski, wskazując na to uroczyste misterjum jakie się na oczach wszystkich spełnia. „Wam to — mówił Pan Dyrektor — przypadł w udziale zaszczyt reprezentowania Korpusu Straży Więziennej w tak podniosłej chwili, w tym dniu, w którym do tego Domu, jaśniejącego od światła, biegną podniosłe myśli, gorące uczucia i serdeczne życzenia z całej Polski, a wszyscy ci, co mają ku temu możność, składają osobiście głęboki hołd Wielkiemu Człowiekowi, który uosabia w sobie najwyższe wartości: Potęgę Państwa i Dobro Narodu.

Z takimże głębokim hołdem z sercem wezbranem miłością przyszliśmy i my tutaj — zawsze gotowi przyczynić się każdy na swoim posterunku do budowy tej Polski, którą On wykuwa.

I my, łącząc się dzisiaj z całą Polską, życzymy Ci Dostojny Solenizancie z całego serca, byś żył nam jaknajdłużej i doprowadził jaknajszybciej do końca zamierzone swoje Wielkie Dzieło.

Pierwszy Marszałek Polski, Józef Piłsudski Wódz Narodu i Budowniczy Państwa Polskiego — niech żyje!

Okrzyk ten, wśród dźwięków Hymnu Narodowego, powtórzyli wszyscy z entuzjazmem.

Marsz Pierwszej Brygady kończy tę uroczystą manifestację uczuć i serc — nasze oddziały odmaszerowują i znikają za bramą Belwederu.

Godzi się podkreślić dobrą, prawdziwie wojskową postawę Kompanji szkolnej, na co już niejednokrotnie zwracano uwagę.

(St. S.).

OBCHODY W STOLICY.

W „Szkole dla niższych i wyższych Funkcjonariuszów Straży Więziennej.”

Dnia 19 marca. w sali szkolnej więzienia kobiecego przy ul. Dzielnej, staraniem Komendy Szkoły odbyła się uroczysta Akademia, na którą przybył p. Dyrektor Departamentu Karnego Krychowski, Wiceprezes S. O. Chrościcki oraz wykładowcy Szkoły: Prokurator Sztumpf, Radca Bugajski, Radca Rajowski, Sędzia Kawczak, Sędzia Lewandowski, Sędzia Jamontt, Sędzia Boudelle, ref. Bielski, Mościcki, oraz naczelnicy więzień warszawskich i wielu wyższych funkcjonariuszów Straży Więziennej.

Na wstępie przemówił p. Sędzia Kawczak, podkreślając to, że wielki czyn twórczy Marszałka Piłsudskiego odżywa ciągle dzięki Jego autorytetowi moralnemu który zmusza wszystkich do pracy i ofiar dla Ojczyzny.

Akademja w więzieniu na Dzielnej: na oddziale męskim i kobiecym.

Dorocznym zwyczajem dnia 18 marca b. r. w więzieniu na Dzielnej odbyły się uroczyste Akademje ku uczczeniu Imienia Marszałka Piłsudskiego na obu oddziałach: męskim i kobiecym. Na oddziale męskim uroczystość rozpoczęła się o godz. 12 m. 30, a zorganizowaniem jej tudzież ułożeniem doborowego programu zajął się Komitet Więzienny Pawiaka. Przemówienia oraz część koncertowa Akademji, dzięki dobrej woli znanych i wybitnych sił artystycznych stolicy, wypadły imponująco, budząc podniosły nastrój i zapal wśród słuchaczy i wywołując niemiłkające oklaski.

Akademja na oddziale kobiecym rozpoczęła się o godz. 17, i odbyła się niemniej podniosłe i uroczyście. Doborowy program został doskonale wykonany siłami miejscowymi z udziałem wychowanek nieletnich. (St. S.)

Uroczysta Akademia w Dniu Imienia Marsz. Piłsudskiego w „Szkole dla niższych i wyższych funkcj. Str. Więz.”.

W imieniu słuchaczy wyższego II Kursu Szkoły przemawiał Podkomisarz Koperski, w imieniu słuchaczy III niższego Kursu szkoły kilka gorących, pełnych młodzieńczego zapału słów, powiedział strażnik M. Włodek. Po przemówieniach orkiestra odegrała poemat symfoniczny Scassula „Quo vadis” oraz wiązanek pieśni legjonowych, poczem słuchacze Kursu dla niższych funkcjonariuszów odśpiewali kilka pieśni o Szarym Komendancie. W drugiej części Akademji słuchacze III-go Kursu Szkoły odegrali Komedję w 3-ach aktach p.t. „Jego Kaprańska Mość” która pogodnym, beztróskim humorem wywoływała serdeczny śmiech wśród widzów, a jednocześnie wzruszała prostotą i głębią uczuciową swoich typów.

Uroczystość zakończyła wspólna fotografia z Dyrektorem Departamentu Karnego a zarazem Głównym Inspektorem Straży Więziennej na czele.

Akademja w więzieniu w Warszawie przy ulicy Daniłowiczowskiej.

Staraniem miejscowego Komitetu Więziennego odbyła się dnia 18 marca r.b. uroczysta akademja ku czci Pierwszego Marszałka Polski Józefa Piłsudskiego.

W udekorowanym specjalnie pomieszczeniu zebrało się ponad 200 więźniów mężczyzn i kobiet.

Akademję zaszczycił swą obecnością Wiceprokurator S.O. w Warszawie p. Rutkiewicz, członkowie Komitetu i Patronatu Więziennego oraz zaproszeni goście.

W słowie wstępnem prof. Drobiński podał krótki życiorys Marszałka oraz przebieg walk o niepodległość Ojczyzny, jak również prace i wysiłki, jakie Wielki Budowniczy Państwa położył nad zaprowadzeniem ładu i porządku wewnątrz kraju i postawieniem Polski w rządzie mocarstw świata. Na zakończenie swego przemówienia prelegent wzniośł

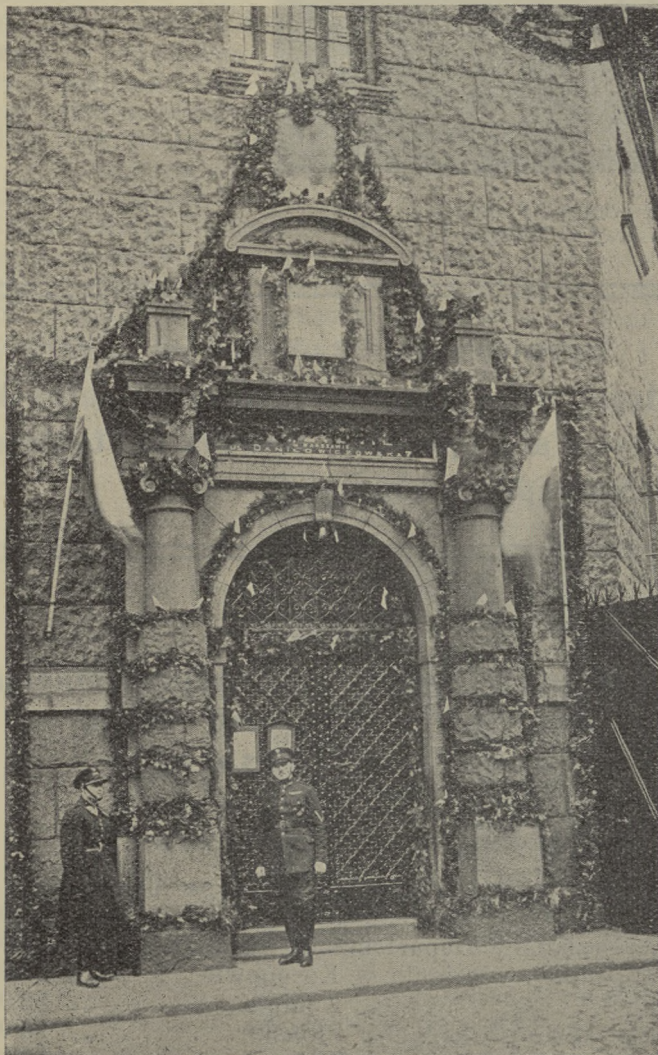
na cześć Dostojnego Solenizanta okrzyk, który żywiołowo został podchwycony przez, zebranych, i trzykrotne „Niech żyje!” uniosło się w powietrze.

W drugiej części akademii artyści scen warszawskich p.p. Orleńska, Niemirzanka, Dolnicka, Ziemiński, Lewicki i Otwiński oraz p.p. Chrzanowska i Malowańcówna wykonali szereg piosenek przy akompaniamencie fortepianu, monologów i deklamacyj, wnosząc dużo humoru i wesela, to też sownie byli wynagradzani oklaskami i brawami przez zebranych.

Jeden z więźniów w imieniu ogółu w krótkich, serdecznych słowach podziękował artystom, Komitetowi Więziennemu i p. Naczelnikowi więzienia za rozjaśnienie szarych dni więziennych przez urządzenie tak wspaniałej akademii.— (St. K.)

Akademja w więzieniu Mokotowskiem.

Dorocznym zwyczajem już w wigilję Imienin Wodza Narodu więzienie przybrało uroczysty wygląd. Odświętnie udekorowany gmach więzienny i sala odczytowa złagodziły surowy charakter murów więziennych, czem zaproszeni goście byli mile zdziwieni.

Fronton gmachu więzienia
w Warszawie ul. Daniłowiczowska.

W wypełnionej więźniami i personelem sali odczytowej rozpoczął swe przemówienie profesor Dworakowski.

Świetny mówca wspomniał o kataklizmach dziejowych, które wstrząsały raz po raz ojczyznę, o ówczesnym duchu narodowym, w którym był wychowany mały Ziułk. W barwnych słowach opisał lata szkolne spędzone w gimnazjum w Wilnie, w murach którego uczył się Mickiewicz a wykładał Leleweł. Już we wczesnej młodości rozpoczął dostojny Solenizant walkę o duszę ludu, rozumiejąc, że do wielkich czynów zdolny jest tylko cały naród i to naród świadomy swej roli. Koła oświatowe i organizacyjne szeroko rozlewają się po kraju, gdyż garnie się do nich naród, któremu Piłsudski wskazał wielki cel. Celem tem była Niepodległość Polski.

Po powrocie z zesłania na Syberję, pozbawiony prawa uczenia się, rzuca się całą duszą w wir walki o wyzwolenie. Redaguje pismo, które spoczątku musi sam drukować i kolportować. Schwytany, znów więziony i skazany, powraca i prowadzi dalej swoją umiłowaną pracę.

Marszałek Piłsudski, zmuszony do wyjazdu z Kongresówki, osiedlił się w Krakowie i zorganizował tam prawie całą Małopolskę w oddziały strzeleckie, które otrzymały wyszkolenie wojskowe. Nadeszły czasy wojny światowej. Marszałek Piłsudski występuje zbrojnie ze swymi drużynami zorganizowanymi już w kompanie i bataljony do walki czynnej, rozumiejąc, że po pokonaniu Rosji, przyjdzie czas obrócić oręż i przeciw pozostałym zaborcom. Lecz kiedy w 1917 r. otwarcie oświadczył się przeciw uzależnieniu się od Niemców, niespodziewanie władze okupacyjne zarządziły masowe aresztowania przywódców P. O. W., a wkrótce potem aresztowany został i Komendant ze swym najbliższym pomocnikiem pułk. Sosnkowskim i wywieziony do Magdeburga.

Kiedy nareszcie w listopadzie 1918 r. wałą się potęgi Austrii i Niemiec, w dniu 10 listopada wraca do Warszawy Józef Piłsudski uwolniony z więzienia przez lud niemiecki i staje na czele wojska.

Rozpoczyna się od tej chwili wyścig pracy. Każda chwila życia Wielkiego Wodza poświęcona jest ojczyźnie zgodnie z pierwszym rozkazem. Do pracy tej wciągnął cały naród, który zapatrzony w swego wodza dokłada wszelkich sił, by dopędzić świat w jego rozwoju. To też dzień dzisiejszy jest dla nas dniem bardzo drogim, gdyż oprócz uroczystości obchodzonych Imienin ukochanego Wodza jest także przypomnieniem, że spocząć na laurach nam nie wolno, że tak dużo mamy jeszcze do zrobienia, by czuć się szczęśliwymi i bezpiecznymi. W pracy tej przewodnią myślą będzie nam Wielka Idea Wodza!

„Marszałek Józef Piłsudski niech żyje!” — okrzyk wzniesiony przez prelegenta rozbrzmiewał długo wśród zgromadzonych i niemiłkącym echem zapadał w dusze zasłuchanego audytorjum, które gromkimi oklaskami dziękowało mówcy za piękne słowa.

Po przemówieniu prof. Dworakowskiego, rozpoczęła się część koncertowa, w której wzięli udział: p. M. Wiłkomirska, grając na fortepianie utwory Szopena i Brahmsa, p. Majde odśpiewał kilka pieśni żołnierskich Moniuszki, p. Petrykiewicz wypowie-

działa prześliczne wiersze okolicznościowe, zaś p. Hennertowa odśpiewała z uczuciem pieśni Szymanowskiego i Niewiadomskiego. Gdy na zakończenie ukazał się p. Walter, oklaskom i prośbom o bisowanie nie było końca.

Akademję zaszczylił swoją obecnością p. Dyrektor Departamentu Karnego Tadeusz Krychowski p. Marszałkowa Carowa, vice-przewodn. Patronatu, p. Petersowa z ramienia Komitetu Więziennego i pp. inspektorzy Straży Więziennej Wapniarski i Rudnicki

ży się zasłużone podziękowanie za zrozumienie obowiązku obywatelskiego dostarczenia godziwej rozrywki więźniom. Długo niemilknące brawa były wyrazem uznania ze strony wszystkich obecnych na sali. Akademję zaszczylicili swą obecnością p. Goczałkowska z ramienia Komitetu Więziennego i Wiceprezes S. O. A. Chrościcki z ramienia Władz Naczelnych. Obecny był również personel więzienia z Naczelnikiem na czele oraz 90 więźniów (w tem 33 nie letnich).

Komitet Więzienny, goście i artyści na akademji w więzieniu w Warszawie przy ul. Długiej 52.

Opisaną powyżej akademję poprzedziła, aczkolwiek skromniejsza akademja szkolna, zorganizowana staraniem pp. nauczycieli.

Akademję zagał p. Rogalczyk, kierownik kursów dokształcających, poczem zostały odczytane przez więźniów fragmenty z książki Sieroszewskiego p.t. „Józef Piłsudski“. W przerwach pomiędzy jednym a drugim fragmentem więźniowie wygłaszali wiersze okolicznościowe. Fragmenty wiązał w całość p. prof. Teifert. Akademję zakończono chóralnym odśpiewaniem I Brygady i kilku piosenek legjonowych. Akademja, acz skromna, jak zaznaczyłem, pozostała bardzo miłe wrażenie.

(K.)

Akademja w więzieniu przy ul. Długiej 52.

Dnia 18 marca o godz. 13 w więzieniu przy ulicy Długiej 52 wspólnem staraniem Komitetu Więziennego i Zarządu Więzienia urządono uroczystą Akademję ku czci Pierwszego Marszałka Polski Józefa Piłsudskiego z okazji dnia Jego Imienin. Zagał Akademję p. Stefan Wojstomski, witając obecnych okolicznościowem przemówieniem i podnosząc w krótkich słowach doniosłość i wartość społeczną podobnych uroczystości. Odśpiewano następnie Hymn Narodowy. Po szeregu produkcjach solowych, deklamacjach (w wykonaniu p. Szanieckiej) i t.d. — zakończono uroczystość odśpiewaniem kilku piosenek ludowych w wykonaniu p. M. Tarnawskiej, której nale-

Sprawozdania z obchodów i uroczystości w więzieniach prowincjonalnych ukazały się spowodu nawału materiału w następnym numerze.

Składki

wpłacone na Fundusz Stypendjalny Imienia Pierwszego Marszałka Polski Józefa Piłsudskiego.

I. Ku uczczeniu tegorocznych Imienin Marszałka J. Piłsudskiego:

1.	Dyrektor Departamentu Karnego Tadeusz Krychowski.	zł.	50.00
2.	Urzednicy Departamentu Karnego.	„	153.00
3.	Funkcyj. więzienia w Koronowie.	„	38.25
4.	„ „ „ Koninie.	„	32.00
5.	„ „ „ Płońsku.	„	25.00
6.	„ „ „ Toruniu.	„	12.00
7.	„ Zakładu Wych. Popr. w Wielucianach.	„	32.70
8.	„ więzienia w Wilnie-Lukiszki.	„	100.00

II. Ku uczczeniu pamięci ś. p. Dyrektora Departamentu Karnego M. Lorentowicza nadesłane do dyspozycji Prezesa Zarządu Kasy Wzaj. Pomocy Funkcj. Str. Więz. Inspektora H. Wapniarskiego:

1.	Funkcj. więzienia w Zamościu . . . „	30.00
2.	„ „ „ Ostrowie Pozn. „	13.40
3.	„ „ „ Przemyślu . . . „	51.00

III. Ku uczczeniu imienia naczelnika więzienia w Białymstoku Nadkomisarza Kazimierza Roszkowskiego

Funkcj. więzienia w Białymstoku . . . „ 120.00
 R A Z E M zł. 657.35

KRONIKA.

Zakończenie III-go Kursu w Szkole dla niższych funkcjonariuszów Straży Więziennej.

Dnia 29 marca r. b. w sali szkolnej więzienia przy ul. Dzielnej 24/26 odbyło uroczyste zakończenie III Kursu Szkoły dla niższych funkcjonariuszów. Absolwentom wręczył świadectwa osobiście Pan Dyrektor Departamentu Karnego i Główny Inspektor Straży Tadeusz Krychowski, podkreślając w swoim przemówieniu radość z tego, że Więziennictwo Polskie znowu zwiększyło swe szeregi o kilkudziesięciu przeszkolonych funkcjonariuszów, którzy, idąc w teren, będą nieśli idee i realizowali zamierzenia Ministerstwa z dziedziny penitencjaryzmu polskiego. „Bez nauki i bez wyteżonej systematycznej pracy — mówił Pan Dyrektor — nie może być mowy o jakimkolwiek posuwaniu się naprzód, o stałym rozwoju więziennictwa polskiego — bo kto nie idzie naprzód ten się cofa.”

W imieniu absolwentów przemówił st. strażnik z więzienia w Warszawie — Dzielna 24/26 Włodek Marjan, dziękując pp. prelegentom za trudny, poniesione przez nich przy kształceniu słuchaczy i rozszerzaniu zakresu ich wiadomości, tak potrzebnych do dobrego pełnienia służby, a Panu Dyrektorowi za zaopiekowanie się Szkołą od pierwszej chwili swego urzędowania.

Egzaminy trwały od 26 do 28 marca. Z pośród

zdających znajomością celującą przedmiotów wykazało się 2 słuchaczy, bardzo dobrą — 3, dobrą — 24, dostateczną — 24.

Słuchaczom, którzy otrzymali ocenę celującą, Pan Dyrektor wręczył osobiście zegarki, ofiarowane przez Pana Ministra Sprawiedliwości, zdającym z wynikiem bardzo dobrym — piękne dzieła od siebie.

Otwarcie IV Kursu dla niższych funkcjonariuszów Straży w Szkole dla niższych i wyższych funkcjonariuszów Straży Więziennej.

Dnia 7 kwietnia b. r. nastąpiło otwarcie IV Kursu dla niższych funkcjonariuszów Straży Więziennej. Na kurs ten zostało powołanych 80 niższych funkcjonariuszów więziennych.

Uroczystość, na którą do więzienia przy ul. Dzielnej przybyli wykładowcy oraz wyżsi urzędnicy Departamentu Karnego, rozpoczęła się odebraniem raportu od Kompanji Szkolnej, który przyjął Pan Dyrektor Departamentu Karnego T. Krychowski.

Po raporcie odprawił w kaplicy więziennej uroczystą Mszę Św. Kapelan więzienny ks. Tworkowski, poczem na zakończenie przemówił podniósł do zebranych.

Podczas Mszy Św. szereg utworów wykonała orkiestra funkcjonariuszów Straży.

Grono prelegentów z p. Dyrektorem Departamentu Karnego T. Krychowskim na czele oraz absolwenci III kursu Szkoły dla niższych funkcjonariuszów Straży Więziennej.

Święto Morza. Zarząd Główny Ligi Morskiej i Kolonjalnej postanowił, że tegoroczny obchód „Święta Morza” odbędzie się w całej Polsce, w/g ustalonego już zwyczaju, w dniu 29 czerwca. Obchód odbędzie się pod hasłem zbiórki na Fundusz Obrony Morskiej, oraz mobilizacji młodego pokolenia dla służby Polski na morzu. W Gdyni projektowany jest na ten dzień Wielki Zlot Młodzieży Polskiej wszystkich organizacji młodzieży.

Zarząd Główny przystąpił już do zorganizowania Komitetu Honorowego, Głównego Komitetu Wykonawczego, oraz Komitetów Lokalnych.

Szczegółowe sprawozdanie z obrad pierwszego zwyczajnego Walnego Zgromadzenia delegatów Kasy Wzajemnej Pomocy Funkcjonariuszów Straży Więziennej, które odbyło się w dniu 5 b. m. w Warszawie, podajemy w rubryce: Z działalności Kasy Wzajemnej Pomocy Funkcjonariuszów Straży Więziennej. Na tem miejscu zamieszczamy tylko fotografię Prezydjum.

Dyrektor Dep. Karnego T. Krychowski w otoczeniu prezydjum Walnego Zgromadzenia delegatów Kasy Wzajemnej Pomocy Funkcj. S. W.

Z działalności Kasy Wzajemnej Pomocy Funkcjonariuszów Straży Więziennej.

SPRAWOZDANIE

Zarządu Kasy Wzajemnej Pomocy Funkcjonariuszów Straży Więziennej

z działalności za rok operacyjny 1933.

Przewidywania Komisji Organizacyjnej Kasy Wzajemnej Pomocy, wypowiedziane przez jej przewodniczącego w dniu 28 stycznia 1933 na pierwszym Walnym Zgromadzeniu Delegatów sprawdziły się z dużą nawiązką. Obecna ilość członków Kasy dostatecznie świadczy, że wśród funkcjonariuszów Korpusu Straży Więziennej, Kasa nasza cieszy się pełnym zaufaniem i że powstanie jej powszechnie uznane zostało za konieczne i pożyteczne. W chwili uchwalenia statutu, Kasa liczyła zaledwie 3136 członków. Dzisiaj w szeregach Korpusu (nie licząc kilku więźniów grodzkich, w których pełni służbę

jeden tylko funkcjonariusz) niema już funkcjonariuszów, którzy nie byłiby członkami Kasy. Jaką popularnością i zaufaniem cieszy się Kasa, świadczą prośby członków opuszczających służbę powodu spensjonowania, o pozostawienie ich nadal członkami Kasy, oraz prośby funkcjonariuszów więziennych nie należących do Korpusu Straży, o przyjęcie ich w poczet członków.

Zresztą o działalności Kasy świadczą najlepiej cyfry sprawozdania kasowego. Przewidywania Komisji Organizacyjnej pod tym względem zwiększyły się o kilkaset procent. Wystarczy rzucić okiem na wpływy i wydatki funduszu C, w szczególności na koszty opłat pocztowych i manipulacyjnych w Pocztowej Kasie Oszczędności. Uchwalony przez Walne Zgromadzenie preliminarz budżetowy przewidywał na te cele zaledwie 216 zł., podczas kiedy wydatki wynosiły 1145 zł.

Ogólna suma budżetu uchwalonego wynosiła w dochodach 6121 zł. i takąż sumę w wydatkach. Faktyczne zaś dochody wynosiły 9842 zł., a wydatki 6941 zł. Nie da się zaprzeczyć, że na po-

większenie wydatków administracyjnych, wpływa nieprzebranie niestety przez członków Kasy i ich delegatów postanowień Statutu Kasy. To nie stosowanie się do Statutu powiększa korespondencję, powiększa pracę biurową, zwiększa wydatki kancelaryjne i pocztowe. Nierzadko w jednej i tej samej sprawie Zarząd zmuszony jest korespondować i ponaglać kilkakrotnie. Na akuratne i terminowe księgowanie składek i rat pożyczki ujemnie wpływa późne przysyłanie wykazów miesięcznych i brak informacji o zmianie miejsca przydziału służbowego poszczególnych członków. Te braki i usterki utrudniają wprawdzie Zarządowi akuratne prowadzenie księgowości i powiększają pracę, nie odbijają się jednak ujemnie na interesach Kasy. Natomiast dochody Kasy cierpią wydatnie, przez niedające się niczem wyłomaczyć dość późne wpłacanie przez niektóre więźnia składek do P.K.O. Przedewszystkiem wpływa to na obniżenie procentów od kapitału, który, zamiast procentować w Komunalnej Kasie Oszczędności, spoczywa bez żadnej korzyści dla członków w więzieniu, a po drugie, Zarząd nie wiedząc jakim funduszem oszczędnościowym rozporządza, nie może załatwić we właściwym czasie próśb o pożyczki, na czym cierpią członkowie, którym zależy na terminowym jej otrzymaniu.

W interesie zarówno członków kasy, jak i samej instytucji, Zarząd Kasy zwraca się do p.p. Delegatów z prośbą, aby te sprawy traktowali specjalnie przychylnie.

W swej działalności Zarząd Kasy z jednej strony przestrzega ściśle postanowień Statutu z drugiej — stara się w każdym swoim poczynaniu iść na rękę członkom Kasy i w miarę możliwości szybko zaspokajać ich potrzeby, prośby i zapytania. Jako dowód tego może posłużyć fakt, że w ciągu tego roku nie było wyadku by jakiegokolwiek podanie o pożyczkę, o ile odpowiadało wymaganiom Statutu, nie było uwzględnione. Wprawdzie suma proszonej pożyczki, zwłaszcza sięgająca kwoty przekraczającej jednomiesięczne uposażenie była często wydatnie zredukowana, jednak nie można o to winić Zarządu Kasy, albowiem ilość próśb była bardzo znaczna, a suma proszonych pożyczek, prawie w każdym miesiącu przekraczała trzykrotnie kapitał, jakim Zarząd rozporządzał. Z konieczności więc, pragnąc zaspokoić wszystkich reflektantów, Zarząd redukował sumy odpowiednio do posiadanych kapitałów, jednak redukcją tą nie obejmował tych reflektantów, którzy w podaniu swem przytoczyli specjalnie ważne motywy.

Te niedomagania jednak zrozumiałe i naturalne w pierwszych miesiącach istnienia Kasy, z miesiąca na miesiąc tracą na swej ostrości i w niedalekiej przyszłości w miarę zwiększania się kapitału oszczędnościowego, zupełnie znikną. Należy bowiem nie zapominać, że od kilku miesięcy ustała możliwość otrzymywania zaliczek zwrotnych na uposażenie z sum budżetowych, przez co cały ciężar tego rodzaju pomocy materialnej dla funkcjonariuszów Korpusu Straży Więziennej spadł na Kasę Wzajemnej Pomocy i to w czasie specjalnie dla niej niefortunnym, bo w pierwszym okresie jej finansowego rozwoju.

Jak wskazują jednak cyfry, Kasa wyszła z tych trudności zwycięsko. Mogła nawet rozwinąć i inną działalność, mianowicie przyjąć z pomocą szlachet-

nej działalności ś.p. Dyrektora Lorentowicza, udzielając pożyczek na kolonie letnie.

Przewidywane wydatki związane z wypłatą pośmiertnego nie sięgają sumy istotnie wypłaconej. Zamiast przewidywanych 33, było wypadków śmierci 21, z czego w jednym wypadku spadkobiercy nie byli uprawnieni do pośmiertnego. Skutkiem tego na funduszu ubezpieczeniowym powstała rezerwa w kwocie 48518 zł. Suma ta, zdaniem Zarządu, powinna stanowić stałą nienaruszalną rezerwę, na wypadek zwiększenia się śmiertelności. Ewentualna taka rezerwa w roku przyszłym, mogłaby być obrócona na podniesienie mnożnej w myśl art. 24 Statutu. Zużytkowanie obecnej rezerwy, względnie podniesienie mnożnej już obecnie w przewidywaniu, że i rok 1934 da dostateczną rezerwę, byłoby przedwczesne i ryzykowne i mogłoby doprowadzić do deficytu, jak to widzimy w pokrewnych nam instytucjach. Musimy nie zapominać, że Kasa posiada wielu członków emerytowanych funkcjonariuszów w podeszłym wieku, lub spensjonowanych powodu choroby. Ilość tej kategorii członków stale będzie wzrastać, co nie wątpliwie wpłynie na zwiększenie procentu śmiertelności.

Słabą stroną działalności Zarządu, są prośby o zapomogi bezwrotne. Prośb tych, Zarząd otrzymuje po kilkadziesiąt miesięcznie, podczas kiedy preliminarz budżetowy pozwalał na zaspokojenie zaledwie kilku próśb, do łącznej wysokości 220 zł. Jednak i w tej dziedzinie Zarząd starał się przyjść z pomocą potrzebującym, przez przysyłanie nieuwzględnionych próśb do Departamentu Karnego, który w miarę możliwości finansowych nadsyła prośby uwzględnia. Kwestja ta również traci dużo na swej ostrości bowiem w miarę powiększania się kapitału na funduszach A i B, zyskiwać będzie kapitał funduszu C, czego wyrazem jest kwota 7500 zł. przeznaczona na zapomogi w roku 1934, wobec 3345 zł. premilinowanych na rok 1933.

O pracy Zarządu świadczy również ilość odbytych posiedzeń (40). Wszelkie sprawy wpływające od członków załatwiane były najdalej w ciągu tygodnia t. j. na najbliższym posiedzeniu. Jedyne prośby o pożyczki lub zapomogi załatwiane były najczęściej jeden tylko raz w miesiącu. Nie działo się to jednak z winy Zarządu, lecz jedynie i wyłącznie wskutek wyczerpania funduszy już w pierwszej połowie miesiąca.

W ciągu roku operacyjnego do Zarządu wpłynęło 2049 pism i 1690 wykazów. Odpowiedziano na 1979 pism, zwrócono 170 weksli, przesłano do 135 więźniów druki wykazów i blankietów nadawczych i sporządzono i przesłano 3730 książeczek członkowskich.

Przyjęto członków 3730 skreślono: a) 126 powodu opuszczenia służby, lub zalegania w płaceniu składek i b) 21 z powodu śmierci. Księga główna zawiera 4121 pozycji kasowych.

- (—) H. Wapniarski.
- (—) W. Ficke.
- (—) H. Łaszcz.
- (—) St. Gliński.
- (—) St. Gąsiorowski.

Preliminarz budżetowy Kasy Wzajemnej Pomocy Funkcjonariuszów Straży Więziennej na 1934 rok.

Przychód

Rozchód

L. p.	Wyszczególnienie przychodów	Sumy poszczególne		Ogółem		L. p.	Wyszczególnienie rozchodów	Sumy poszczególne		Ogółem	
		zł	gr	zł	gr			zł	gr	zł	gr
1	Fundusz A.					1	Fundusz A.				
	a) Składki ubezpieczeniowe licząc przeciętnie 3.600 członków miesięcznie à 2 zł.	86.400	—				a) Pośmiertne licząc średnio po 2 ¹ / ₂ śmierci miesięcznie à 1800 zł = 4.500 zł à 12 miesięcy	54.000	—		
	b) Zwrot pożyczki na kolonie w Świdrze	3.000	—	89.400	—		b) Rezerwa kapitału	35.400	—	89.400	—
2	Fundusz B.					2	Fundusz B.				
	a) Składki oszczędnościowe od 3600 członków przeciętnie po 1 zł 09 gr miesięcznie = 3924 zł à 12 miesięcy	47.088	—				a) Zwrot wkładów oszczędnościowych	917	13		
	b) Zwrot udzielonych pożyczek	200.000	—				b) Przyznanie pożyczek przeciętnie 20.500 zł miesięcznie	246.000	—		
	c) Różni z przelewów i za papiery wartościowe	3.112	—	250.200	—		c) Różne wydatki: zwrot udziałów, zapomogi emerytom i rodzinom b. członkom Kasy Pogrzebowej z sum b. Związku i t.p.	3.282	87	250.200	—
3	Fundusz C.					3	Fundusz C.				
	a) Wpisowe przeciętnie 20 zł miesięcznie	240	—				a) Zwroty %	12	—		
	b) % od pożyczek, wkładów i kupony od dolarówek	14.500	—				b) Wypłata zapomóg bezzwrotnych	7.500	—		
	c) Koszta manip. w P.K.O. potrącane od podań	50	—				c) „ „ „ zwrotnych	500	—		
	d) Zwrot porta potrącanego od podań i za ks. członkowskie przeciętnie razem 25 zł. miesięcznie	300	—				d) Koszta manip. w P.K.O.	270	—		
	e) Przegląd Więziennictwa Polskiego (prenumerata)	8.430	—				e) Wynagrodzenie skarbnika i sekretarza	2.700	—		
	f) Różne sumy przechodnie, wydawnictwa i papiery wartościowe	12.054	40				f) Druki i książki	500	—		
	g) Wpłata z więzienia we Lwowie na fundusz zapomogowy	225	60	35.800	—		g) Porto listów i druków	700	—		
							h) Opłata telefonu	267	50		
							i) Przegląd Więziennictwa Polsk.	8.430	—		
							k) Fundusz dyspozycyjny Zarządu	2.000	—		
							l) Fund. dysp. Rady Nadz.	500	—		
							l) Różne sumy przechodnie i papiery wartościowe	12.420	50	35.800	—
										375.400	—

Warszawa, dnia 24 marca 1934 r.

Skarbnik (—) **H. Łaszcz.**

Prezes Zarządu (—) **H. Wapniarski.**

PROTOKUŁ

pierwszego zwyczajnego Walnego Zgromadzenia delegatów Kasy Wzajemnej Pomocy Funkcjonariuszów Straży Więziennej w Warszawie, odbytego w dniu 5 kwietnia 1934 r, przy ulicy Dzielnej Nr 24 w Warszawie.

Zgodnie z art. 34 Statutu Kasy Prezes Rady Nadzorczej Inspektor Aleksander Rudnicki, jako przewodniczący z mocy statutu, zagaił Walne Zgromadzenie następującym przemówieniem:

Zaszczytny, a zarazem i miły obowiązek, wynikający z art. 34 naszego Statutu, przypadł mi w udziale jako Prezesowi Rady Nadzorczej: zagajenia, następnie przewodniczenia pierwszemu normalnemu walnemu zgromadzeniu delegatów naszej Kasy Wzajemnej Pomocy funkcjonariuszów Straży Więziennej.

Zanim przystąpimy do właściwych obrad nad zaprojektowanym przez Zarząd porządkiem

dziennym, mam zaszczyt z tego miejsca powitać naszego nowego zwierzchnika — Dyrektora Departamentu i Głównego Inspektora Straży Więziennej p. Tadeusza KRYCHOWSKIEGO, który był łaskaw przybyć na nasze Walne Zgromadzenie.

Już przy pierwszym przyjęciu przedstawicieli władz Kasy dało się odczuć, że instytucja nasza nie jest obcą Jego sercu, a dzisiejsza obecność p. Dyrektora świadczy najwymowniej o zainteresowaniu się samopomocą podległych Mu funkcjonariuszów Straży Więziennej.

To też, dziękując p. Dyrektorowi za przybycie, w imieniu Walnego Zgromadzenia i zrzeszonych członków — mam zaszczyt prosić o dalszą opiekę nad naszą instytucją.

Istnienie i szeroki rozwój naszej Kasy nie dałby tych wyników, o których dowiedzieć się Panowie ze sprawozdania Zarządu, gdyby nie tak serdeczne zainteresowanie się i po-

parcie zamierzeń Kasy przez naszego najwyższego zwierzchnika Ministra Sprawiedliwości p. CZESŁAWA MICHAŁOWSKIGO.

Dzięki właśnie tej serdecznej pomocy p. Ministra Zarząd Kasy wydaje tak niezbędny w życiu i pracy naszej miesięcznik oraz umożliwia nam i dzieciom naszym korzystanie z miejscowości uzdrowiskowych podczas ferji letnich i tak upragnionych i wyczekiwanych przez dźiatwę choinek.

Pomoc ta jest tem większa, że dźiatwą naszą opiekuje się najtroskliwiej Dostojna Małżonka p. Ministra p. Marja MICHAŁOWSKA.

Dzięki zabiegom p. Ministrowej kolonje letnie były znacznie rozszerzone, tak pod względem ilości korzystających dzieci, jak i opieki, a Kasa była zwolniona od ponoszenia kosztów utrzymania.

Wszystkim nam wiadomo, że zorganizowanie naszej Kasy zainicjował ś.p. Dyrektor Departamentu Karnego Michał LORENTOWICZ.

Zasług jego w dziale rozwoju Kasy podnosić tutaj nie będę — gdyż są one nam wszystkim znane.

Pamięć o Nim i jego życzliwego do Kasy stosunku pozostanie wśród nas nazawsze.

Uczcijmy więc Panowie pamięć tego zacnego człowieka i Szefa przez powstanie.

Mam głębokie przeświadczenie, że rozwój Kasy posuwać się będzie w dotychczasowym tempie i nadal, że władze nasze przełożone, a przede wszystkim Pan Dyrektor Departamentu opieki swej i rady nie poskąpi nam w tem przeświadczeniu, że dobro Kasy i jej członków jest również dobrem Rzeczypospolitej.

Wyrażając nadzieję, że obrady nasze będą zgodne i będą miały na celu dobro Kasy — wnoszę okrzyk: Najjaśniejsza Rzeczpospolita z Jej Prezydentem profesorem Ignacym Mościckim i Budowniczym Polski Pierwszym Marszałkiem Józefem Piłsudskim — Niech Żyje!

Pan Minister Sprawiedliwości Czesław Michałowski i Jego dostojna Małżonka — Niech żyją!

Pan Dyrektor Departamentu Karnego Tadeusz Krychowski Niech żyje!

Obecna na sali orkiestra Korpusu Straży Więziennej odegrała odpowiednio do okoliczności Hymn i fanfary.

Przewodniczący stwierdził prawomocność obrad Walnego Zgromadzenia, podając do wiadomości, iż na sali obrad znajduje się 78 delegatów i utworzył Walne Zgromadzenie, zapraszając na asesorów komisarza Mieczysława Kobyleckiego i podkomisarza Wacława Gerlacha, zaś na sekretarzy podkom. Konstantego Nasiorowskiego i aspiranta Franciszka Gielniewskiego.

Następnie udzielił obecnemu na Walnym Zgromadzeniu Dyrektorowi Departamentu Karnego p. Tadeuszowi Krychowskiemu głosu.

Pan Dyrektor w dłuższym przemówieniu podziękował Prezesowi Rady Nadzorczej i zebranych Delegatom za serdeczne powitanie i przyjęcie, podkreślił, że sprawa samopomocy Funkcjonariuszów, zrzeszonych w Kasie leży Mu na sercu i obiecał swoją opiekę i pomoc.

Przemówienie Pana Dyrektora zgromadzeni przyjęli długo niemilknięcemi hucznyemi oklaskami.

Przewodniczący odczytał porządek dzienny, podany do wiadomości w komunikacie Zarządu Kasy Nr 22 w „Przeeglądzie Więziennictwa Polskiego“ Nr 3/12 z marca 1934 r., który to porządek został na wniosek Prezesa Zarządu Kasy uzupełniony przez dodanie nowego punktu, co do formalnego przejęcia całkowitego majątku, pozostałego po zlikwidowanym Związku Pracowników Więziennych, wobec czego Walne Zgromadzenie przyjęło następujący porządek dzienny:

- 1) Zagajenie
- 2) Sprawozdanie Zarządu
- 3) Odczytanie protokołu rewizji Rady Nadzorczej
- 4) Wnioski Rady Nadzorczej i Zarządu
- 5) Zatwierdzenie bilansu za rok 1933 i zatwierdzenie preliminarza dochodów i wydatków na rok 1934
- 6) Wybór 5 członków i po 2 zastępców do Rady Nadzorczej i do Zarządu na rok 1934
- 7) Przyjęcie formalne całkowitego majątku pozostałego po zlikwidowanym Związku Pracowników Więziennych
- 8) Wolne wnioski.

W punkcie 2-gim porządku dziennego Prezes Zarządu Inspektor Henryk Wapniarski, odczytał sprawozdanie z działalności Kasy, które przyjęte zostało do zatwierdzającej wiadomości bez dyskusji,

W punkcie 3-cim porządku dziennego członek Rady Nadzorczej Komisarz Alfred Surmiński odczytał następujący protokół rewizji Rady Nadzorczej:

Rada Nadzorcza Kasy Wzajemnej Pomocy F. S. W. zwołana w myśl art. 39 Statutu Kasy przez przewodniczącego Inspektora Aleksandra Rudnickiego, w dniach 3 i 4 kwietnia 1934 roku do Warszawy, w osobach zastępcy przewodniczącego, Wawrzyńca Kwasta i członków, Kazimierza Roszkowskiego, Alfreda Surmińskiego i Antoniego Welezińskiego przeprowadziła rewizję działalności Zarządu Kasy W. P. F. S. W. ksiąg kasowych i dokumentów.

Do rewizji przedstawiono wszystkie księgi, akta i dokumenty. Rewizję przeprowadzono za czas od 1. V. 33 r. do 31. XII. 1933 r.

Na podstawie księgi kontowej, składającej się z 4-ch tomów i z protokołów posiedzeń Zarządu stwierdzono, że na dzień 1-go maja 1933 r. stan liczebny członków wynosił: 3.368 osób. W czasie od 1. I. 33. r. do 31. XII. 33 r. przybyło 447. W tym czasie ubyło 147 osób. Stan liczebny na dzień 31. XII. 33 r, wynosił 3.583 osób.

Na dzień 31. XII. 33 r. w Komunalnej Kasie Oszczędności było 46.308.94 zł., w papierach wartościowych 3.070.36 zł., zaś na rachunku w P.K.O. 189.32. Pieniądze przechowywane były w P. K. O. i w K. K. O. oraz w papierach wartościowych. Oprocentowanie w K. K. O. wynosiło 7% i 6% do 31. XII. 33 r.

Zapomóg pośmiertnych w okresie sprawozdawczym udzielono w 16 wypadkach śmiertci na sumę 27.216,— zł. zaś w okresie cało-

rocznym 20 zapomóg — na sumę 33.768. zł.

Zapomóg bezwrotnych udzielono 52 członkom na sumę 2.056. zł. Zapomogi wynosiły od 30. zł. do 100. zł. Zaś w okresie całego roku zapomóg bezwrotnych udzielono 68 członkom na sumę 2.921. zł.

Pożyczek udzielono w okresie sprawozdawczym 455 członkom na ogólną sumę 99.071.84 zł. Zaś w okresie całego roku udzielono pożyczek 586 członkom na sumę 146.058.24 zł. (w tem przejętych z b. Związku Prac. Więz. 12.918.40 zł.) pożyczki udzielane były od 30. zł. do 1.008. zł.

Stan poszczególnych funduszków na dzień 31. XII. 33 wynosił:

fundusz A	zł.	46.518.—
fundusz B	"	131.99
fundusz C	"	2.918 63
Razem	zł.	49.568.62

Stosownie do postanowień XIV Walnego Zjazdu Delegatów Zw. Prac. Więz. Rzecz. Pol. z dn. 3 i 4 stycznia 1933 r. przeznaczono 10.000. złotych dla wypłacenia pośmiertnego emerytom, 15.000. zł. rodzinom członków b. Kasy Pogrzebowej, 504. zł. jako zwrot udziałów i 1.251.76 zł. na uzdrowisko i wydatki pozjazdowe. Z tych funduszków w ciągu roku sprawozdawczego wydatkowano: a) emerytom 300. zł. saldo 9.700. zł. b) na rodziny 1.171.65 zł. na saldo 13.828.35 zł., c) zwrot udziałów 164. zł. saldo 340. zł., d) w ciągu roku wpłynęło 1.056.73 zł. czyli razem 2.306.49 zł. wydatkowano 861.63 zł. czyli saldo na uzdrowisko 1.446.86 zł.

W myśl art. Statutu Kasy W.P.F.S.W. 144 członkom ubylým z Kasy należy się suma 917.13 zł. jako oszczędności z funduszu B. Suma ta składa się z poszczególnych pozycji od 90 gr. do 15. zł.

Dokumenty przychodowe i rozchodowe sprawdzono za wszystkie miesiące do 31.XII.33 r.

Rada nadzorcza w dalszym ciągu sprawdziła księgę kasową i dowody kasowe Przeglądu Więziennictwa Polskiego które prowadzone są jasno i przejrzysto. Wszystkie pozycje rozchodowe księgi kasowej są należycie pokryte odpowiednimi rachunkami. Saldo kasy na dzień 1. IV. r.b. wynosi 1.017.18 zł. i pokrywa się z okazaną gotówką.

Zaprojektowane do uchwalenia Walnemu Zgromadzeniu Delegatów, uchwałą, Rady nadzorczej z dnia 23 maja 1933 r. — sumy po 500. zł. do dyspozycji Prezesa Zarządu i do wyliczenia się na reprezentacyjne cele, — nie zostały użyte.

Rada Nadzorcza po przeprowadzeniu ścisłej rewizji ksiąg, akt i działalności z całą bezstronnością stwierdza celowość i oszczędność w wydatkach administracyjnych, nadzwyczaj uproszczoną i przejrzystą księgowość, oraz staranne prowadzenie rachunkowości i akt.

Odczytany protokół rewizji Rady Nadzorczej został przyjęty przez Walne Zgromadzenie bez dyskusji do zatwierdzającej wiadomości.

W punkcie 4-ym porządku dziennego Rada Nadzorcza zgłosiła następujący wniosek: „Walne Zgromadzenie Delegatów upoważnia Zarząd Kasy do wypłacania w wyjątkowych wypadkach na prośby członków, skreślonych z listy, przypadających im oszczędności bez dotrzymania terminu, przewidzianego w art. 17 Statutu“, który to wniosek został jednogłośnie przyjęty. Wobec niezgłoszenia dalszych wniosków przystąpiono do następnego 5-go punktu porządku dziennego.

W punkcie 5-ym porządku dziennego Prezes Zarządu przedstawił sprawozdanie kasowe za okres 1933 r. jak również i projekt preliminarza dochodów i wydatków na okres 1934 r. Zarówno sprawozdanie kasowe jak i preliminarz budżetowy zostały przez Walne Zgromadzenie jednogłośnie przyjęte i potwierdzone.

W punkcie 6-ym porządku dziennego jednogłośnie zostali wybrani:

I. na członków Rady Nadzorczej:

1. Inspektor Aleksander Rudnicki
2. Nadkomisarz Kazimierz Roszkowski
3. Komisarz Alfred Surmiński
4. Przodownik Wawrzyniec Kwast
5. St. Strażnik Antoni Weleziński
6. Nadkomisarz Mieczysław Butwiłowicz
7. Podkomisarz Franciszek Kucharski

II. na wniosek Rady Nadzorczej na członków Zarządu Kasy:

1. Inspektor Henryk Wapniarski
2. Nadkomisarz Władysław Ficke
3. Podkomisarz Henryk Łaszcz
4. Podkomisarz Roman Sadowski
5. Przodownik Stanisław Gąsiorowski
6. Komisarz Bronisław Hałubko
7. Aspirant Stefan Gliński

Wobec nieprzybycia na salę obrad notariusza Stanisława Warmskiego, Przewodniczący, w celu wykorzystania czasu zaproponował przystąpienie do obrad nad punktem 8 porządku dziennego, z tem, że obrady nad punktem 7 nastąpią po wyczerpaniu punktu 8-go t. j. wolnych wniosków.

W punkcie 8 porządku dziennego Prezes Zarządu zgłosił następujące wnioski:

1. Nadanie godności członka honorowego Kasy Ministrowi Sprawiedliwości Czesławowi Michałowskiemu, w dowód najwyższego uznania zasług dla Kasy w okresie jej tworzenia się i rozwoju, oraz wielkiej życzliwości i stałej troski o los naszej instytucji.

2. Nazwanie Willi „Orla Strzecha“ w Świdrze imieniem zmarłego Dyrektora Lorentowicza.

3. Umorzenie zaległej reszty pożyczki w sumie 240.—zł., udzielonej przez były Związek Pracowników Więziennych, b. Prezesowi Związku, emerytowanemu naczelnikowi więzienia Tadeuszowi Ostrzeszewiczowi.

4. Podział nadwyżki pozostałej z preliminarza budżetowego za rok 1933 w kwocie 3373 zł. 58 gr.

w ten sposób, iż z kwoty tej 1000 zł. przelać na kapitał zapomogowy na fundusz C.—a pozostałą sumę 2373 zł. 58 gr. przekazać do dy-pozycji Zarządu, celem podziału między członków Zarządu i pracowników.

5. Wniosek więzienia w Wadowicach o ufundowanie pomnika na grobie ś. p. Dyrektora Lorentowicza, drogą opodatkowania się wszystkich funkcjonariuszów Straży Więziennej jednorazowo do wysokości 1-go złotego.

Wnioski 1, 2, 3, i 4 zostały przez Walne Zgromadzenie jednogłośnie uchwalone i przyjęte, zaś wniosek 5, po ożywionej dyskusji, został przyjęty z tem, że składka od każdego funkcjonariusza wyższego wyniesie po 2 zł., zaś od każdego funkcjonariusza niższego po 1-y złoty, płatne w 2-ch ratach miesięcznych, poczynając od 1 maja 1934 r. i w tym celu wybrany został komitet budowy pomnika, do którego zgłoszono:

na Honorowego Przewodniczącego Dyrektora Departamentu Karnego, p. Tadeusza Krychowskiego, oraz na członków:

Inspektora Aleksandra Rudnickiego
Inspektora Stanisława Sokołowskiego
Nadkomisarza Stanisława Jankowskiego
Komisarza Bronisława Hałubko.

Pozostałe wnioski, zgłoszone do Zarządu Kasy przez inne więzienia, nie mieszczące się w ramach statutu, jak np. ubezpieczenie żon i dzieci, opodatkowanie się na fundusz zapomogowy, rozkładanie pożyczek na długoterminowe raty i t.p., po odczytaniu ich przez Prezesa Zarządu w celach informacyjnych, bez rozpatrzenia zostały oddalone.

Po rozpatrzeniu wolnych wniosków walne Zgromadzenie przystąpiło do załatwiania 7-go, przedstawionego, punktu porządku dziennego.

Po przybyciu na salę obrad notariusza, Stanisława Warmskiego, Prezes Zarządu Kasy zgłosił wniosek o formalne przyjęcie całkowitego majątku, pozostałego po zlikwidowaniu Związku Pracowników Więziennych, zgodnie z zapadłą uchwałą na ostatnim likwidacyjnym zjeździe delegatów wymienionego Związku w styczniu 1933 r. Zgłoszony przez Prezesa Zarządu wniosek został przez Walne Zgromadzenie jednogłośnie przyjęty, i w tym celu upoważniony został Zarząd Kasy w osobach Prezesa H. Wapniarskiego, Nadkomisarza Wł. Fickego i Podkomisarza H. Łaszczka do podpisania aktu notarialnego, obejmującego wilę „Orla Strzecha” w Świdrze od Komisji Likwidacyjnej byłego Związku Pracowników Więziennych na własność Kasy Wzajemnej Pomocy Funkcjonariuszów Straży Więziennej w Warszawie.

Wyczerpując porządek dzienny Walnego Zgromadzenia Przewodniczący udzielił głosu Redaktorowi Przeglądu Więziennictwa Polskiego Inspektorowi Stanisławowi Sokołowskiemu, który w gorącym przemówieniu zachęcał zebranych do współpracy z redakcją Przeglądu przez nadsyłanie artykułów z dziedzin życia więziennego wogóle, jako też prac obejmujących zagadnienia regulaminowe, wychowawcze i gospodarcze.

Zebrani przemówienie Redaktora Przeglądu Więziennictwa Polskiego przyjęli oklaskami, wyrażając tem żywe zainteresowanie wydawnictwem.

O godzinie 14-ej min. 15 przewodniczący Walne Zgromadzenie zamknął.

Podkomisarz Wojciech Łączyński w imieniu delegatów w nader serdecznych słowach podziękował Radzie Nadzorczej i Zarządowi Kasy, za poniesione dla Kasy trudy i dokonane prace, co Delegaci przyjęli oklaskami.

A. Rudnicki
M. Kobyłecki
W. Gerlach
K. Nasiorowski
F. Gielniewski

W Y K A Z

więzień, które do tej pory nie nadeszły rocznych zestawień sum wpłaconych przez członków Kasy Wzaj. Pom. F. S. W. na fundusz A. i B. w roku 1933. (patrz komunikat Zarządu Nr. 20).

1) Biała Podlaska	18) Ostrzeszów
2) Bielsk	19) Rybnik
3) Cieszyn	20) Starogard
4) Chojnice	21) Stołpce
5) Dubno	22) Strzelno
6) Gniew	23) Świecie
7) Grójec	24) Św. Krzyż
8) Grudziądz	25) Tarnopol
	26) Wejherowo
	27) Wiśnicz
	28) Włodzimierz
	Wołyński
9) Jasło	29) Żory
10) Kalisz	30) Wągrowiec
11) Koło	31) Lidzbark
12) Konin	32) Września
13) Krasnystaw	33) Jarocin
14) Krotoszyn	34) Żywiec
15) Łowicz	
16) Mysłowice	
17) Odolanów	

Zarząd Kasy uprasza p.p. naczelników (przełożonych) wyżej wymienionych więzień o nadesłanie tych zestawień w możliwie krótkim czasie.

Wydawca: Kasa Wzajemnej Pomocy Funkcjonariuszów Straży Więziennej.

Redaktor STANISŁAW SOKOŁOWSKI.

Redaktor przyjmuje we wtorki i piątki w godz. 18 — 20.

Rękopisów nadesłanych do Redakcji nie zwraca się.

Cena pojedynczego egzemplarza 1 złoty. Prenumerata kwartalna 3 zł., roczna 10 zł., którą należy wpłacać na konto P.K.O. 2668 Kasy Wzajemnej Pomocy Funkcjon. Straży Więziennej.

Adres Redakcji i Administracji pisma: Warszawa, Długa 52. Tel. 11-14-72.